

TIJDSCHRIFT
FOLKLORE

n° 83

voor HEEMKUNDE
OUDHEIDKUNDE



Museum 't Nieuwhuys Hoegaarden

ALPAIDIS

DRIEMAANDELIJKS 2/86

DHR. GUILLY A
NERMSTRAAT 35
3320 HOEGAARDEN



VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
H. VAN NERUM
MAQUISSTR. 44 1140 BRUSSEL

22^e Jaargang

aflevering 2
nummer 83

1986

alpaidis

inhoud:

schrikbewind te Hoegaarden

Losse snippels over het gemeente-onderwijs

lijst beschermleden v/h museum



SCHRIKBEVIND TE HOEGAARDEN

31. IN DE GREEP VAN DE CONSPIRATIE (1799)

=====

Toen de nederlaag van de Brigands bekend geraakte, voerden de kanton-Commissarissen en hun aanhangers te Hoegaarden en elders, weer het hoge woord en dronken op de dood van "la canaille".

Maar heimelijk koesterden ze een panische vrees voor de ontsnapte en op wraak beluste rebellen, die door alle middelen de heropflakking van een nieuwe revolte nastreefden, want het vuur was nog smeulend en de laatste Brigand nog lang niet dood.

Na de slag van Hasselt waren de uiteengedreven en ontsnapte "Jongens" in alle richtingen gevlucht. De meesten keerden terug naar huis en doken onder bij betrouwbare vrienden, uit angst voor uitlevering en terechtstelling. De moedigsten gaven echter de strijd niet op en gingen in de bossen schuilen om zich opnieuw te organiseren. Bij dag bleven zij zoveel mogelijk verborgen maar 's nachts zochten zij naar eten om in leven te blijven. Gespuis en dieven mengden zich helaas tussen de Brigands, die onder een dekmantel van "Outer en Heerd" hun persoonlijke zaak dienden en hun gang gingen, zodat de nachten onveilig werden en de goede naam van de Brigands besmeurd werd.

De Fransen hadden mobiele kolommen en spionnen ingezet, om de opstandige benden te vangen, doch deze verplaatsten zich voortdurend, zodat zij nergens en overal waren. Ten alle kante in het Hageland, de Kempen, Waals-Brabant, Vlaanderen, Luxemburg en rond Brussel, lagen zij verspreid, waar nieuwe dienstweigeraars hun vervoegden.

Elen was naar N. Limburg getrokken, Van Gansen naar Geel, Van Haezendonck naar de streek van Aarschot. Laatstgenoemde zou echter op 14 december reeds samen met Rosaer, Broers, Thijs en Janssens worden aangehouden. Maar wij zullen ons hier terug beperken tot eigen streek en tot eigen volk en alleen de benden volgen, waaronder zich Hoegaardiers bevinden.

Mouchet die de plaats van Constant de Roux-Miroir had ingenomen en de strijd niet wilde opgeven, had zich met zijn ontsnapte Walen, Hoegaardiers en andere volgelingen, rond Geet-Bets verzameld. Daar verdeelde hij zijn benden in twee groepen. De eerste onder zijn bevel, trok op 8 december in de richting van Kapellen en waagde uitvallen naar Glabbeek en Wersbeek. Op 10 december werden zij door een patrouille uit Tienen aangevallen, maar sloegen de vijand terug.

Te Kersbeek werd op 12 december een Frans soldaat gedood en één gevangen gemaakt. In Binkom en Lubbeek moesten de Fransgezinde boswachters het met hun leven bekopen. Van daar gingen zij naar Bierbeek, verdreven er de Commissaris en trokken het Meerdalbos binnen, waar zij op 22 december drie municipalen fusilleerden. Zij werden er vervoegd door een 60-tal vrijwilligers uit Piétrebais en wachtten er op de komst van de tweede groep, om naar Geldenaken op te rukken.

De tweede groep werd echter te Budingen op 15 december door een sterke patrouille uit Tienen aangevallen, doch de Fransen werden ook hier verdreven. De mobiele kolommen doorkruisten onophoudelijk de streek, zodat de Jongens veiligheidshalve besloten om nog enkele dagen ter plaatse verborgen te blijven, vooraleer de eerste groep in het Meerdalbos te gaan vervoegen. Gedurende die tijd werd hun bende aanzienlijk versterkt, zodat het effectief tot bij de 400 manschappen opliep. Helaas op 30 december, in de bijtende kou en een ijzige Noorderwind, hielden de Fransen een grote klopjacht in de streek van Budingen en Rummen en dreven de Brigands bloedig uiteen. Het was de laatste slag van de Jongens in het Hageland.

Mouchet die deze nederlaag vernam, zwoer wraak en stuurde aan de Municipalen uit de streek, dreigbrieven waarin hun leven werd bedreigd. Ook Van Autgaerden van het kanton Hoegaarden, ontving dergelijke brieven. En andermaal werd Van Autgaerden door angst bevangen. Hij smeekte aan de Plaatskommandant van Tienen, om een gewapende troep in Hoegaarden te legeren, maar het werd hem geweigerd, wegens de vele patrouilles die moesten uitgestuurd worden.

Alsdan ging Van Autgaerden bij zijn schoonbroer Jacobus Van Nerum overnachten en liet op zijn pachthof, zijn knechten achter die hij sterk bewapende.

De bende van Mouchet verliet het bos van Meerdal en ontwapende op 7 januari 1799 een Franse post te Jauche. Als vergeldingsmaatregel hielden de Fransen de Pastoor als gijzelaar aan, doch dit lokte, onder Seha van Autre-Eglise, een nieuwe opstand uit. Zij trokken naar het huis van Commissaris Lafaille en sleepten hem gevangelijk mede, om hem aan "La Tour Gollard" tussen Marilles en Noduwèze te doden. Mouchet had zijn troepen verscholen in de bossen tussen Marilles, Piétrebais en Tourinne. Zij waren gevaarlijk en op wraak belust.

Van daaruit ondernamen zij allerlei uitvallen.

Te Bossut plunderden zij de hoeve Malhaise, wijl ook het pachthof "Crécourt" te Piétrebais het moest ontgelden. Twee Brigands werden door de gendarmen gedood. Te Tourinnes bestormden zij de hoeve Dupuis en de huizen van de Fransgezinden.

Op 10 januari 1799 had een bende rebellen Piétrebais ingenomen, maar zij werden door de Fransen verdreven. Een gevangen Brigand werd te Geldenaken terechtgesteld. Op 9 februari werd te Boutersem openbaar in de herbergen geworven voor een nieuw leger en reeds 250 mannen stonden klaar, onder leiding van de molenaars zoon uit Oplinter, die in kontakt stond met Mouchet.

En terwijl in het Hageland en elders andermaal de opstand terug begon te broeien, kwam een bende Brigands op 9 maart 1799 naar Hoegaarden. De rebellen wilden er de Sans-Culotten treffen en Van Autgaerden in de nacht op zijn bed vangen. Maar Van Autgaerden verbleef nog steeds met zijn gezin bij Jacobus Van Nerum in de Nieuwstraat. Alsdan wilden de rebellen de hoeve plunderen, maar de knechten smeekten het pachthof te sparen, opdat zij door hun meester niet zouden verantwoordelijk worden gesteld voor het gebeuren. De opstandelingen schonken gehoor aan de smeekbede en trokken vervolgens naar 't Nieuwhuys, dat zij ten gronde wilden afbreken. Dewaelheyne verzekerde hun dat de Municipalen allen het dorp hadden verlaten en onthaalde hun zo gul met bier, dat zij verder van het plan afzagen.

De houding van Van Nerum is uit te leggen door de nauwe familiebanden die hij met Van Autgaerden had. En bovendien, door Van Autgaerden in zijn macht te krijgen, diende hij de Conspiratie. De Samenzweerders, die geen enkel geweld tegen eigen volk wenste en slechts de herovering van de macht beoogde, ging akkoord met de handelswijze van Van Nerum. Aanvankelijk hadden de Sweertsen zich hier wel tegen verzet, maar de noodzaak eiste het. En tenslotte was de strijd der Opstandelingen stilaan tot een openbare "brigandage" omgeslagen, hetgeen niet strookte met de doelen van de Conspiratie.

Nochtans bleven zij de Jongens die moesten schuilen, verder steunen en zo deed de Samenzwering ook met de dienstweigeraars, die aan de Krijgsdienst wilden ontsnappen.

Ondertussen bleven de naweën duren. Op 29 maart werden vier Hoegaardiërs door het gerecht veroordeeld, omdat zij in oktober en november "Leve de Brigands" hadden geroepen. Het waren Jacques Zeneberg (22 jaar, zoon van Guillaume en Charlinne Vanmol), Bernard Sondervorst (16 jaar, zoon van Charles en Françoise Lamens), Henry Kinnaer (21 jaar, zoon van Jean) en Jacques Kinnaer (36 jaar, man van Elisabeth Nelis).

Van Autgaerden had aan de Vrederechter Putzeys wel gevraagd, niet de strengste straf uit te spreken. Had zijn schoonbroeder Van Nerum hem dit ingefluisterd ?

Op 4 april 1799 kwam een nieuw onheil opdagen. De Conscriptiewet had slechts de helft van het vereiste contingent geleverd, terwijl de Fransen voor zware oorlogen stonden tegen Oostenrijk, Rusland en Engeland. Om hieraan te verhelpen werd door Parijs de "Krijgsloting" afgekondigd (bloedwet genaamd). Alwie een wit bolleke uit de trommel trok, was vrijgesteld, maar wie een zwart had, moest opstappen voor legerdienst, of een plaatsvervanger vinden, die onder de Conscriptiewet viel.

Dat besluit lokte andermaal een grote misnoegdheid uit en nieuwe samenscholingen werden gemeld rond Hasselt, Kortenaken en Geet-Bets.

Ook in het Walenland bij Geldenaken schoolden een aanzienlijk aantal voortvluchtige dienstweigeraars samen en mengden zich met de Brigands. Te Tienen was een Infanterie Regiment ter versterking toegekomen, dat ingezet werd om overal in het gewest de patrouilles te verdubbelen, opstandelingen op te sporen en aanhoudingen te verrichten.

Grote klopjachten grepen plaats ten allen kante, terwijl in het Dyle Departement de vier mobiele kolommen actief bleven optreden. Spionnen speurden ondertussen duchtig de schuilplaatsen der rebellen op.

Vaak kwamen zij bij Dewaelheyne in 't Nieuwhuys om inlichtingen te vragen. Dan trachtte deze tijd te winnen, door hun drank aan te bieden, terwijl hij inmiddels door zijn meid de Conspiratie en de familie van de betrokkenen liet verwittigen.



*Charles Jacqmin de Loupogne,
bijgenaamd « Loupogne-Cœurs ».*



*Onze brigands van 1798, gezien door
Constantin Meunier.*

Op 1 mei werd Zout-Leeuw bezet door benden die vanuit Boutersem, Glabbeek, Diest en Scherpenheuvel waren gekomen. Ook ten zuiden van de baan Tienen-Leuven werd het weer onrustiger.

Verschillende deserteurs werden aangehouden. Op 23 mei moesten 10 gevangenen vanuit Geldenaken naar Tienen worden gebracht. Voorbij Hoegaarden viel een bende Brigands de soldaten aan en zeven gevangenen konden ontsnappen.

Franse Jagers werden naar de bossen van Marilles gestuurd, waar een 400-tal Brigands zich verscholen. Wild sloegen de ruiters op de Jongens in, waarvan een groot aantal sneuvelde. Dat was ook de laatste slag in Waals Brabant. Verschillende opstandelingen, waaronder ook Hoegaardiers, staakten, alsdan de hopeloze strijd en doken onder, andere bleven in de bossen verscholen en roofden uit noodzaak.

Mouchet werd samen met negen van zijn volgelingen gevat en op 10 Frimaire An VIII (1 december 1799) te Brussel gefusilleerd.

Nochtans bleef de toestand onrustig. Op 15 juni werden in dezelfde nacht te Kuntich, Boutersem en Winghe, de Vrijheidsboom doorgehakt en te Kersbeek twee soldaten gedood.

Twaalf dagen later grepen nieuwe verzamelingen plaats te Bevekom, van waaruit de Brigands uitvallen ondernamen.

De Municipalen durfden zich bijna niet meer in het openbaar tonen, want het gerucht deed de ronde, dat "Charlepoigne" terug was verschenen en aan het hoofd van een nieuw leger stond.

De Fransgezinden beseften maar al te goed, dat de toestand in hun nadeel ten eerste was verslecht en dat de Fransen niet bij machte waren, om het vuur van de rebellie volledig te doven.

Op 14 juli 1799 moest overal ook te Hoegaarden, de verjaring gevierd worden van de inname der Bastille, een feest dat in het Kanton van Van Autgaerden steeds met grote luister en onder de Vrijheidsboom was doorgegaan.

Maar Van Nerum had zijn schoonbroeder er van gewaarschuwd, dat rond Hoegaarden Brigands gereed lagen, om alle Municipalen aan de Vrijheidsboom op te hangen, zo zij zich durfden in het openbaar vertonen. Van Autgaerden schonk geloof aan deze woorden en zonder pracht noch praal, greep de viering plaats binnen de muren van 't Nieuwhuys.

Op iedereens lippen lag de naam van "Loupoigne-Coeur", een naam die hen behekste.

Op 26 juli verscheen Cousin Charles, inderdaad onder de nieuwe schuilnaam "Wallis" in het Meerdalbos en lokte de gendarmen van Hamme-mille in de val. Hij nam hun wapens af en ging vervolgens in de abdij van "Val Duc" de garnizoenkazerne plunderen.

In het geheim onderhield hij zich met zijn vrienden uit Hoegaarden en het Hageland (P.V. van de Municipaliteit van Hoegaarden van 13 Thermidor An VII) die hij overhaalde om hem naar het Zoniënwood te volgen en aldaar de strijd, heviger dan ooit voort te zetten.

Hij deed er nog enkele uitvallen, maar op 30 juli 1799 viel hij door een verraad in het Kapucijnenbos tussen Overijse en Tervuren, in een hinderlaag. Na al zijn patronen te hebben verschoten, sneuvelde Cousin Charles door een kogel in de borst. Een dragonder hakte zijn hoofd af en bracht het triomfantelijk naar Brussel. Daar liet de Fransgezinde Commissaris Rouppe (die Mallarmé had opgevolgd en van 1831 tot 1839 burgemeester van Brussel werd) op de Grote Markt een schavot optimmeren en legde er het hoofd van Charles de Loupaigne op, met het opschrift "Le chef des Brigands". De Municipalen herademden.

Toen gebeurde te Hoegaarden een voorval dat wel op een wonder leek. Op 4 november moesten overal de lijsten worden ingediend van de onbeëdigde priesters, die geweigerd hadden de eed aan de republiek van 19 Fructidor V af te leggen. Voor het Dyle Departement stonden 1501 namen op de lijst. Zo de priesters binnen de 3 decaden niet werden gevonden, moesten er gijzelaars worden genomen tussen de meest vooraanstaanden van de streek. Hieromtrent zou Van Autgaerden aan zijn Schoonbroeder Van Nerum hebben laten verstaan, dat hij wel goed wist waar Deken Sweerts zich had verborgen, met de woorden "de la maison commune, un caqueur suffit pour le pêcher" m.a.w. "vanuit het gemeentehuis ('t Nieuwhuys) volstaat een vishaak om hem op te pikken". En vermits Sweerts zich toen in de overliggende Cruysblock schuilhield, was zijn uitlating zeer betekenisvol. Vanaf dat ogenblik verdween Sweerts uit Hoegaarden en zou zich naar Dion-le-Val bij Godfriaux hebben begeven.

Na 3 Decaden, hetzij begin december 1799 was Sweerts nog niet gevonden en bood Jacobus Van Nerum zich vrijwillig als gijzelaar aan. Doch Van Autgaerden durfde zijn schoonbroeder, die hem meermalen reeds zijn leven en zijn goederen had gered, niet laten aanhouden en vroeg aan de overheid steeds opnieuw een uitstel, met de belofte Sweerts wel op het spoor te zullen komen.

Van Autgaerden had ondertussen ook wel iets over het bestaan van de Conspiratie vernomen, die hij als "une conjuration détestable" betitelde. Hij had aan Van Nerum gezegd "Ik weet dat er tegen de Municipaliteit wordt gecompleteerd, maar ik zal de ogen en de oren sluiten, zolang de fanatiekers kalm blijven".

Inmiddels had hij echter aan de overheid laten weten "qu'à Hougaerde l'aristocratie et le fanatisme dominant toujours". Dit vernemende zou Van Nerum hem aangeraden hebben van zelf zeer bedaard te blijven en aan zijn leven te denken, want dank zij de aristocratie en het fanatisme was hij te Hoegaarden tot nu toe gespaard gebleven van elk brigandage. En toen zouden Van Autgaerden en Van Nerum een compromis hebben aangegaan, namelijk een huwelijk tussen hun kinderen, op voorwaarde dat geen nieuwe vete zouden worden uitgelokt. Had de Conspiratie Van Autgaerden in de greep ?



Losse snippels over het
**GEMEENTE-
ONDERWIJS**

TE HOEGAARDEN

LOSSE SNIPPELS OVER HET GEMEENTE-ONDERWIJS TE HOEGAARDEN

=====

Ter gelegenheid van de 100ste verjaardag van de inhuldiging der gemeenteschool van Hoegaarden, wil het Nieuwhuys-Museum niet achterwege blijven en ook het zijne bijdragen tot deze viering.

Buiten het reeds verschenen artikel in "ALPAIDIS" nr. 60, over de bouw van de nieuwe gemeenteschool, publiceren wij hieronder enkele losse snippels over het gemeente-onderwijs. Wij willen ons echter beperken tot de periode vanaf de Belgische Onafhankelijkheid en de jaren die deze vooraf gingen, tot bij het uitbreken van de tweede wereldoorlog.

Dit artikel wordt opgedragen aan het onderwijzend personeel van vroeger en nu, dat zich met hart en ziel aan het onderricht van de kinderen uit Hoegaarden schonk en steeds schenkt.

1 8 2 4

Er bestonden in die tijd te Hoegaarden vijf scholen, deze op de Houtmarkt, in het verdwenen huis bij Debroeck, de kloosterschool, één te Hoksem, één te Overlaar bij de koster, en één te Bost.

Elke school had haar onderwijzer, bijgestaan door leermeesteressen. De lessen werden gegeven in privaathuizen, waarvan twee het eigendom waren van de onderwijzer, twee die gehuurd werden en één dat aan de koster van Overlaar toebehoorde.

Men leerde er Vlaams en Frans (op Hoegaardse wijze), rekenen, lezen en schrijven. 269 kinderen tussen 6 en 12 jaar waren ingeschreven, waarvan er 51 gratis onderwijs genoten, de anderen moesten betalen. In de zomer, als er op het veld moest worden gewerkt, telde men maar 132 kinderen, allen betalende. In totaal konden er slechts 80 lezen en schrijven.

Op zon- en feestdagen gaven de onderwijzeressen ook les aan een 200-tal volwassenen, maar het aantal slonk met de tijd. De onderwijzer kreeg toen 23,62 fr. als vergoeding per schooljaar, wjl er op 23.10.1824 voor 175 gulden schoolmeubelen werden aangekocht.

1 8 2 6

Het gemeentebestuur onder Burgemeester de Zangré had besloten, om in het dorp een nieuw schoollokaal te bouwen, want het huis bij Debroeck was te klein geworden. Hiervoor werd aan de kerk, een huis met stal aangeschaft, toebehorend aan weduwe Vollon. In ruil hiervoor kreeg zij een woning, gelegen in de Gasthuisstraat, genaamd 't Capelhof van St. Eloy, en het eigendom was van de Tafel der Armen.

1 8 2 9

Drie jaren later werd het nodige geld voor de bouw van het nieuwe schoollokaal nog niet gevonden. Daarom werd besloten, om het afbraakmateriaal van het huis "Sept Fraignes" dat in 't midden van de gemeenteplaats lag, als bouwstoffen te laten dienen voor de bouw van het nieuwe lokaal. Het huis der "Sept Fraignes" was het vroegere eigendom van Meier Depas en behoorde nu toe aan Philippe Lambert Haine, met een aanpalende schuur op naam van beenhouwer Van Autgaerden. (zie hieromtrent "ALPAIDIS" nrs 27en28). De beslissing werd ondertekend op 25 augustus 1829.

1 8 3 2

Het bekende onderwijzend personeel uit het schooljaar 1832/33 was :

- Pierre Debroeck gaf Vlaams, Frans, rekenen, lezen en schrijven aan 82 jongens (dat allen in zijn huis op verschillende uren) ;
- François Bequevoort, gaf Vlaams, lezen, schrijven en godsdienst aan 17 jongens en 9 meisjes ;
- Guillaume Taelemans, hetzelfde aan 33 jongens en 13 meisjes ;
- Marie Françoise Lebrasseyr, onderwees Vlaams, Frans, lezen, schrijven en rekenen aan 10 jongens en 51 meisjes ;
- Marie Josephe Evrard, Elisabeth Vandenbroeck en Catherine Van Gerven, gaven samen Vlaams, Frans, lezen, schrijven, rekenen, godsdienst en meisjeswerk aan 62 meisjes waaronder 26 pensionnaires.

1 8 3 3

Het schoollokaal aan de kerk was nog steeds niet afgewerkt, omdat de gemeente eerst nog andere schulden moest afbetalen, voor de bouw van het nieuwe gemeentehuis (zie "ALPAIDIS" nr. 60).
Zodoende gingen de lessen nog altijd door in de privaathuizen.

1 8 3 4

Op 4 februari vroeg Burgemeester Jean Bapt. Dumont aan de District-Commissaris van Leuven een hogere toelage voor de gemeente-onderwijzer Pierre Debroeck, geboren 10.1.1793, die zich met hart en ziel aan het onderwijs schonk.

Hij schreef nopens Debroeck het volgende :

- dat hij tot gemeente-onderwijzer was benoemd geworden op 2.2.1826, na reeds in 1817 als leermeester te hebben gefungeerd en dus 17 jaar ononderbroken dienst telde.
- dat hij de 3de graad in het onderwijs had verworven, hem toegekend op 15.10.1828 door de Provinciale Commissie.
- dat hij in de winter les gaf aan 80 à 90 kinderen, waaronder 35 à 40 armen en in de zomer aan 25 à 40 kinderen, waarvan de helft armen.
- dat het hem bekend stond dat Debroeck goede principen aan de kinderen leerde.
- dat de Professors van het College van Tienen, hem hun erkentelijkheid hadden betuigd, voor de leerlingen die achteraf hun studies in het College voortzetten.
- dat Debroeck voorbereidend onderwijs verschaft, lezen, schrijven, rekenen, Vlaams, Frans, geheugenontwikkeling, aardrijkskunde en geschiedenis.

INSTITUTION D'ENSEIGNEMENT ÉLÉMENTAIRE,

ÉTABLIE

A HOUGAERDE, PRÈS DE LA GRANDE PLACE.

PROSPECTUS.

Jamais on n'a éprouvé plus vivement qu'aujourd'hui le désir de voir se former, dans notre commune, une école où la jeunesse pût recevoir une instruction solide et tout ce qui constitue une bonne éducation.

Dans le but de satisfaire au vœu d'un grand nombre de parents, nous avons établi, au centre même de Hougærde, une institution d'enseignement élémentaire.

Cet enseignement comprendra : la lecture, l'écriture, l'orthographe et la grammaire françaises, l'histoire, la géographie, l'arithmétique, la mythologie, le style épistolaire.

La langue flamande sera également enseignée avec le plus grand soin.

Si les parents le désirent, des leçons particulières de latin et de grec seront données aux élèves.

Afin d'entretenir l'émulation, on accordera, à la fin de chaque semestre, une récompense aux élèves dont les devoirs journaliers attesteront le plus de progrès.

CONDITIONS.

La rétribution annuelle est de 56 francs.

Les paiements se feront d'avance et par quartier.

Les quartiers commenceront le jour de l'ouverture des cours, le 20 Décembre, le 10 Mars et le 10 Juin.

Chaque élève paiera, en outre, dans le courant du premier quartier, 4 fr. pour frais de chauffage et d'éclairage.

On ne déduira rien pour les absences, le cas de maladie grave excepté.

Il y aura deux vacances par an : l'une de dix jours aux fêtes de Pâques ; l'autre de trois semaines, vers la mi-Septembre.

La pratique des devoirs religieux est de rigueur pour tous les élèves.

Le jour de l'ouverture des cours est fixé au 29 Septembre prochain.

F. HAUMONT.

Hougærde, le 28 Août 1845.

- dat hij beloofd had ook muziekles te zullen geven, van zodra hij het huis van het nieuwe schoollokaal zou kunnen betrekken (dit lokaal was dus 8 jaar na de beslissing nog steeds niet in orde).
- dat het politiek gedrag van Pierre Debroeck voorbeeldig was en staafe dit met volgende woorden "il aime et chérit le Roi et son Gouvernement et il est fidèle observateur de ses Décrets".
- en tenslotte dat hij een goede huisvader was en zijn vrouw (Anne Catherine Lodewyckx) van een voorbeeldig gedrag, dit alles zowel door de geestelijkheid als door de inwoners in het algemeen bevestigd.

1 8 4 5

Op 28.8.1845 stuurde François Haumont (Sus Haumont genaamd) een prospectus uit, waarin hij de oprichting aankondigde van een nieuwe school te Hoegaarden, in zijn huis op de Houtmarkt, genaamd St. Nicolas (verdwenen) (zie "ALPAIDIS" nr. 26).

Hij was geboren in 1825 en zou er zelf onderwijs geven, waaronder lezen, schrijven, schoonschrift, Frans, geschiedenis, aardrijkskunde, rekenen, godenleer en briefstijl, terwijl het Vlaams er met de grootste zorg zou onderwezen worden. Op aanvraag konden ook de fakultatieve vakken, Grieks en Latijn er worden aangeleerd.

Op 16.9.1845 in een nieuwe prospectus kwamen er nog boekhouding en declamatie bij, wijl in het rekenen de algebra en de meetkunde begrepen waren.

Het schoolgeld bedroeg 36 fr. per jaar, in 4 maal te betalen, met bovendien nog 4 fr. voor vuur en licht (zie prospectussen op voorgaande en volgende bladzijde).

1 8 4 7

Het initiatief van Haumont was een voorbeeld voor een plattelandsgemeente als Hoegaarden ; doch het had ook zijn slechte kant. Het was een goede school maar de arme kinderen konden er niet van genieten omdat hun ouders het nodige geld niet hadden. De school van Haumont bleef slechts enkele jaren bestaan. Het gratis onderwijs werd toevertrouwd aan de bestaande gemeentescholen en gedeeltelijk betaald door het weldadigheidsbureau sedert 1841, voorgezeten door Pastoor Deelen, wijl ook een bijkomende vergoeding werd toegekend aan de verantwoordelijke onderwijzer.

Pierre Debroeck had zich ondertussen in het schoolhuis gevestigd, palend aan het nieuw klaslokaal naast de kerk. In 1847 werd ook zijn 19 jarige zoon, Jacques Debroeck, als hulponderwijzer aangeworven, want het aantal kinderen was zodanig verhoogd, dat een enkele leerkracht onvoldoende bleek.

Jacques Debroeck, had zijn laatste studiejaren beëindigd in de Normaalschool van St. Truiden van 29.9.1844 tot 19.8.1846 en was in het eindexamen geslaagd.

INSTITUTION
D'ENSEIGNEMENT ÉLÉMENTAIRE,
ÉTABLIE
à Hougærde, près de la Grand'Place.

L'enseignement comprend : la Morale Chrétienne, la Lecture, l'Orthographe et la Grammaire Françaises, l'Histoire, la Géographie, les Mathématiques, la Mythologie, le Style Épistolaire, la Tenue des Livres, la Déclamation.

La langue Flamande est également enseignée avec le plus grand soin.

Si les parents le désirent, des leçons particulières de Latin et de Grec sont données aux élèves.

On prépare aussi les élèves à suivre les cours de l'École d'Agriculture, qui vient d'être annexée au collège communal de la ville de Tirlemont.

Pour les conditions, s'adresser à l'établissement.

La rentrée des élèves est fixée au octobre prochain.

Hougærde, le 18 septembre 18

F. HAUMONT.

Institution d'Enseignement Élémentaire,

ÉTABLIE

à Hougærde, près de la Grand' Place.

Année Scolaire 18 18 : **Bulletin.**

Quartier

de Monsieur

Conduite		Application		Progrès	
NOMBRE D'ÉLÈVES.		PLACES.	NOMBRE D'ÉLÈVES.		PLACES.
FRANÇAIS.	Style.			Instruction religieuse.	
	Déclamation.			Histoire.	
	Orthographe.			Géographie.	
	Analyse grammaticale.			Mythologie.	
	Analyse logique.			Calligraphie.	
	Lecture.			Tenue des livres.	
	Grammaire.			Arithmétique.	
GREC ET LATIN.	Grammaire latine.			Algèbre.	
	Thème latin.			Géométrie.	
	Version latine.			Flamand.	
	Grammaire grecque.				
	Thème grec.				
	Version grecque.				
Observations.					

Hougærde, le

18

Hij ontving 300 fr. jaarwedde en was zoals zijn vader, ook kerkorgelspeler en zangmeester.

In bijlage geven wij een overzichtelijke staat van het aantal leerlingen, die in elk der gesubsidieerde scholen gratis onderwijs genoten, met de uitgekeerde toelagen van 1847 tot 1877.

1850

Onderwijzer Guillaume Swinnen die de school van Hoksem bestuurde was overleden en werd opgevolgd door zijn zoon Isidoor, 22 jaar oud.

1852

In de kloosterschool stonden ook 23 meisjes ingeschreven die gratis onderwijs genoten. Mère Supérieure Rosalie richtte zich tot Burgemeester Paillet en vroeg een toelage, op dezelfde voet als de andere gemeentescholen. Wekelijksse controles werden ingesteld, doch de toelagen bleven uit.

1854

Op 16 juli 1854 stelde Burgemeester Putzeys, de kloosterklassen, inzake toelage voor gratis onderwijs officieel gelijk aan de gemeentescholen.

Op klacht van de ouders uit Hoksem, schreef de Arrondissementscommissaris op 23.7.1856 dat Swinnen zijn klas slechts voor 3/4 van het jaar openhield en dan nog op onvoldoende wijze.

Hij meldde dat Jean Bapt. Flaba, onderwijzer van Oorbeek de kinderen uit Hoksem in zijn school wilde opnemen. De gemeenteraad keurde op 10 augustus het voorstel goed, omdat Oorbeek op 1.200 à 1.500 meter en Hoegaarden op 4 km. van Hoksem lag. Zij schaften de klas van Hoksem af en zouden Flaba vergoeden.

13 jongens en 7 meisjes uit Hoksem gingen naar Oorbeek en Flaba kreeg 100 fr. toelage.

1 8 5 7

Op goedkeuring van de Arrondissementscommissaris werd de jaarwedde van hulponderwijzer Jacques Debroeck van 300 op 400 fr. gebracht en zulks ter beloning en vergoeding voor de goede diensten die hij leverde.

Flaba had 74 leerlingen met deze van Hoksem inbegrepen en hij oordeelde dat zulks te veel was voor één man, met als gevolg dat de klas te Hoksem terug geopend werd.

1 8 5 8

Isidoor Swinnen uit de school van Hoksem was het lesgeven moe geworden, maar vond geen plaatsvervanger. Hij stelde voor om de kinderen terug naar Oorbeek te sturen, doch dit werd hem geweigerd. In afwachting bleef hij de schoolklas toch open houden.

1 8 5 9

Op 16 oktober werd besloten, dat elk kind in de gemeentescholen 60 vierkante decimeter oppervlakte moest hebben en 3,5 kubieke meters lucht. Zij moesten ook tegen de pokken zijn ingeënt en 12 fr. per jaar schoolgeld betalen. De armen bleven gratis onderwijs genieten.

1 8 6 2

Op 20 december werd Jacques Debroeck tot onderwijzer benoemd, ter opvolging van zijn overleden vader.

1 8 6 3

Op 11 maart nam Alphonse Van Nerum (22 jaar) de plaats van hulponderwijzer in. Hij werd verkozen met 6 stemmen tegen 2 voor Henri Taverniers. Hij had 4 jaar College te Tienen gedaan.

1864

Op 16 maart gaf Van Nerum reeds ontslag en werd op 17 april vervangen door Henri Lambrechts uit Lanaken, die in de Normaalschool van Lier zijn diploma had behaald.

Op 25 september werd Eloï Weemaes uit Kieldrecht, die te Ieper had onderwezen, tot onderwijzer te Bost benoemd, met een jaarwedde van 600 fr. en een bijkomende vergoeding voor gratis onderwijs aan arme kinderen ten bedrage van 400 fr. Het was een zeer begeerde plaats, want nog vier andere kandidaten hadden hun aanvraag gedaan, te weten :

- François Swenne, 1e onderwijzer in de Staatsmiddelbare school van Nieuwpoort
- Pierre Jean Hubert Borgerhoff, onderwijzer te Weyer
- Louis Alphonse Stauven, hulponderwijzer te Humbeek
- Bartholomeus Strauven, hulponderwijzer te Landen.

Op 7 november gaf Henri Lambrechts zijn ontslag als hulponderwijzer in de gemeenteschool van het dorp. Hij werd vervangen door Henri Linters, die na zijn studies in de Normaalschool van St. Truiden, hulponderwijzer was geweest te Alken.

Voor de tweede maal werd de school van Hoksem gesloten en de kinderen andermaal naar Oorbeek gestuurd.

1865

Maar ook Linters gaf op 17 april zijn ontslag en werd opgevolgd door August Guillaume Pittonvils, uit de Staatsnormaalschool te Lier.

1867

Op 10 maart werd een reglement opgesteld en goedgekeurd voor de school der volwassenen, met Jacques Debroeck als lesgever.

Maar op 12 mei diende ook Pittonvils zijn ontslag in. Hij werd opgevolgd door Adolphe Debroeck (kozijn van Jacques Debroeck) gediplomeerd in de Normaalschool van Lier.

1869

Jacques Debroeck was op 6 februari overleden en werd op 10 maart opgevolgd door Adolphe Debroeck, de derde uit zijn geslacht die in het onderwijs stond. Pierre Jean Bikx uit Turnhout werd alsdan als hulponderwijzer aangesteld.

Op aanvraag van de ouders werd de klas te Hoksem, die sinds 1864 was gesloten, terug opengesteld.

De nieuwe onderwijzer was August Joseph Bals.

1877

Het duurde niet lang, want vrij snel gaf ook Bals zijn ontslag, zijn opvolger was Julien Emanuel Koninckx, gediplomeerd in de Normaalschool van St.Truiden. Zijn benoeming dateert van 17 oktober 1877.

1879

Adolphe Debroeck, 1e onderwijzer in de gemeenteschool te Hoegaarden, had zijn kinderen in de kloosterschool laten inschrijven, hetgeen hevige politieke debatten uitlokte in de gemeenteraad, vanwege de liberale oppositie. Doch de katholieke Burgemeester Lodewijckx, stelde hem in 't gelijk door te verklaren dat het familiehoofd vrij is om het onderwijs van zijn kinderen te bepalen.

Politieke onenigheden braken los, met als gevolg dat de schoolmeester Weemaes te Bost, opgehitst door de oppositie, weigerde godsdienstles te geven.

1880

Een avondschool voor volwassenen werd opgericht, maar kreeg weinig bijval. Het reglement werd op 31 mei slechts door 50 leerlingen goedgekeurd.

1883

Op 6 september diende Adolphe Debroeck ontslag in, ingevolge de politieke betwistingen die ontstaan waren inzake het onderwijs van zijn kinderen. Na 16 jaar schooldienst verliet hij ontmoedigd het onderwijs. Hij werd vervangen op 16 september door Francois Rowie, die op 22 november reeds zijn ontslag indiende.

1884

Bij besluit van 25 januari werd Rowie opgevolgd door Jef Smeesters, terwijl Arthur Ulens tot hulponderwijzer werd aangesteld.
De hulponderwijzer ontving toen een jaarwedde van 1.200 fr. met bovendien gratische woonst in 't schoolhuis.

Dat jaar greep ook de eerste steenlegging plaats van de huidige gemeenteschool in de Doelstraat.

Op 20 mei werd Joseph Putzeys, benoemd tot algemeen afgevaardigde voor opzicht in de gemeentescholen van Hoegaarden, wyl François De Groot het onderwijs voor volwassenen verzekerde.

1885

Op 17 juli verscheen Juffrouw Van Auterboer op de lijsten van de hulponderwijzeressen, terwijl Henri Matterne als hulponderwijzer was aanvaard.

1886

Plechtige inhuldiging van de nieuwe gemeenteschool voor jongens en meisjes.

1891

Theophile Wasten werd als hulponderwijzer aangeworven.

1903

Emile Ceyssens uit Fexhe-Slim werd als onderwijzer aangeworven.

1907

Oscar Brievens werd als onderwijzer benoemd.

1919

Uit een betalingsstaat vernemen wij dat François Degroot hulponderwijzer was en 1.475 fr. bruto verdiende. Hiervan moest dan nog 45 fr. worden afgetrokken voor de kas der pensioenen.

Henri Matteredne ontving als onderwijzer dezelfde som, maar daarin waren begrepen zijn dienstjaren en de vergoeding voor behaalde diploma's. De twee andere onderwijzers Emile Ceyssens en Oscar Brieven verdienden onderscheidenlijk 1.262,5 fr. en 1.137,5 fr.

1920

Henriette Ausloos nam ontslag als onderwijzeres in de gemeenteschool en werd op 31 mei opgevolgd door Jeanne Van Rickstal (25 jaar) aan een jaarwedde van 2.600 fr.

1922

Op 22 maart stelde Burgemeester Dotremont in de scholen een Medische Inspectiedienst in, waarvoor hij Dr. Denis Stes en Dr. Leopold Lodewyckx aanstelde.

Op 15 april vroeg François Degroot verlof wegens ziekte.

Henri Matteredne volgde hem op als schoolhoofd, wijl Ferdinand Dumont (20 jaar) als onderwijzer werd aangenomen.

Op dit ogenblik was Mej. Marie Pierson hoofdonderwijzeres voor de meisjes en trad Henriette Evrard in dienst (26 jaar).

1924

Een nieuw schoolreglement werd op 24 april ingevoerd.

1926

Bij beslissing van de gemeenteraad van 7 juli was het Frans als 2de taal verplichtend in de gemeentescholen, gezien Hoegaarden op de taalgrens ligt.

1 9 2 7

Op 3 juli werd Henriette Evrard, die 5 jaar dienst telde, tot hoofdonderwijzeres benoemd, ter vervanging van de overleden Mej. Pierson. Bovendien werd Paula Marie Helene Toletti (22 jaar) als onderwijzeres aanvaard. Zij was voorheen fröbelmeesteres geweest en werd in deze functie opgevolgd door de 20 jarige Adolphine Troost.

1 9 2 8

Het schoolhoofd Henri Matterne (43 jaar dienst) had een maandwedge van 2.106,70 fr. en bewoonde het schoolhuis. Emiel Ceyssens (25 jaar dienst) ontving 1.984,67 fr., Oscar Brieven (21 jaar dienst) 1.797,08 fr. en Fernand Dumont (6 jaar dienst) 1.223,33 fr.

1 9 3 0

Op 24 januari nam hoofdonderwijzer Henri Matterne ontslag en werd opgevolgd door Em. Ceyssens, wijs deze laatste als onderwijzer vervangen werd door Jules Taverniers (23 jaar oud).

Op de lijst der leerkrachten van het schooljaar 1930/31 komen voor :
Schoolhoofd Em. Ceyssens en de onderwijzers Oscar Brieven, Fernand Dumont, Jules Taverniers en Alph. Koninckx.

Voor de meisjesafdeling had men :

Schoolhoofd Henriette Evrard (x Looze), de onderwijzeressen Jeanne Van Rickstal (x Vervoort), Hamels (x Lamens), Adolphine Troost (x Vandenbroeck), Ida Tesseur (° 1906), Paula H.M. Toletti (x Kinnaer), later ook hoofdonderwijzeres, Vandersmissen (x Koninckx) naailesgeefster en Bollen (x Ceyssens) fröbelonderwijzeres.

1 9 3 5

Op 21 maart werd Mevrouw Ceyssens-Bollen wegens ziekte vervangen door Mej. Van Rintelen.

1 9 3 7

Mevrouw Vandenbroeck-Troost werd op 24 januari tot schoolhoofd aangeduid. Albert Guilluy (21 jaar) werd op 22 augustus voorlopig als onderwijzer benoemd, wjl Taverniers ter opvolging van de ontslagnemende Jules Gasia, muzikleraar werd.

N.B. - De lijst uit de laatste jaren is onvolledig, maar rijp voor aanvulling en bijwerking.

1 9 4 0 / 1 9 4 1

Onderwijzeres Mevr. Vervoort-Van Rickstal was in de meidagen 1940 gevlucht voor de Duitsers en had dus haar post verlaten, zodat de gemeenteraad op 19 juni zich moest uitspreken. Er werd gestemd als er tuchtmaatregelen moesten genomen worden of niet. Bij geheime stemming was het antwoord "NEEN", met 7 stemmen tegen 1 en 1 onthouding.

En tot besluit vindt U in bijlage een paar vorderingen van de bezettende overheid uit de droevige oorlogsjaren.

Overzichtelijke staat van het aantal leerlingen in de verschillende gesubsidieerde scholen
en de uitgekeerde toelagen voor gratis onderwijs

SCHOOLJAAR	HOEGARDEN	HOKSEM	KLOOSTER	BOST
1847/48	82 J	9 J + 6 M	23 M	
1848/49	87 J	13 J + 8 M	73 M	
1849/50	100 J	13 J + 9 M	78 M	
1850/51	116 J + 8 M	15 J + 8 M	312 fr.	
1851/52	113 J	15 J + 8 M	-	
1852/53	109 J	13 J + 4 M	284 fr.	
1853/54	110 J	15 J + 5 M	284 fr.	
1854/55	104 J	13 J + 7 M	284 fr.	
1855/56	104 J	13 J + 7 M	284 fr.	
1856/57	103 J	10 J + 11 M	312 fr.	
1857/58	96 J	6 J + 11 M	84 M	
1858/59	96 J	9 J + 13 M	400 fr.	
1859/60	107 J	7 J + 9 M	400 fr.	
1860/61	106 J	6 J + 9 M	400 fr.	
1861/62	120 J	5 J + 9 M	390 fr.	
1862/63	120 J	3 J + 7 M	390 fr.	
1863/64	125 J		390 fr.	
1864/65	125 J		390 fr.	
1865/66	124 J		390 fr.	
1866/67	133 J		390 fr.	
1867/68	132 J		390 fr.	
1868/69	123 J		390 fr.	
1869/70	123 J		390 fr.	
1870/71	106 J		390 fr.	
1871/72	107 J		390 fr.	
1872/73	108 J		390 fr.	
1873/74	110 J		390 fr.	
1877/78	137 J		390 fr.	

Een vergelijk van de gemiddelde toelage per kind uit de verschillende scholen doet tot nadenken stemmen.

Ministerie
van Openbaar Onderwijs.
Directie
van het Lager Onderwijs.

Brussel, den 5 November 1940

Iste sectie
Nr. 1071 C.
Schoolkanton Tienen
Nr. 3754C

Aan de Heeren Hoofdopzieners van het
lager onderwijs.

Mijnheer de Hoofdopziener,

Er is besloten geworden dat er dit jaar, wegens de omstandigheden, op 11 en op 15 November geen verlof zou verleend worden en dat de nationale blag niet zou geheschen worden.

Er zal geen enkele manifestatie ingericht worden.

De scholen zullen evenwel vrijaf hebben den 15n.

De schoolhoofden hebben er over te waken dat de leerlingen op 11 November regelmatig op school komen.

Voor den Secretaris-generaal:
De Directeur van het L. O. ,
A. Buez,

MINISTERIE
VAN
OPENBAAR ONDERWIJS.

- 31 -

Algemeen Secretariaat.

Aan de Inspecteurs van het middelbaar, normaal
en lager onderwijs;

Aan al de Hoofden van de geïnspecteerde scholen
en onderwijsinrichtingen;

En, voor kennisneming,

Aan de Gemeentebesturen, aan de Bestuurscol-
leges en aan de Schooloverheden.

Bij dezen heb ik de eer U hierna de vertaling mede te
deelen van een brief welke mij gezonden werd door den
Chef van het Militair Bestuur :

« In de laatste tijden werd door verschillende komman-
danturen medegedeeld dat maar steeds met krijt of kleef-
briefjes aan huizen opschriften worden aangebracht, die de
initialen van het Engelsche luchtleger of een hoofdletter V
als uitdrukking van hoop op een Engelschen zege verbeel-
den, ofwel nog een tegen het Duitsche leger gerichte betee-
kenis hebben. In een reeks gevallen werd vastgesteld dat
de daders daarvan scholieren waren.

» Vaak gaat het hier slechts om onbezonnen streken of
om handelingen van een door volwassenen misleide jeugd.
Het Militair Bestuur kan evenwel dergelijke handelingen
vanwege scholieren geenszins dulden. Voortaan zullen de
daders verplicht worden, buiten de schooluren, in het open-
baar en onder toezicht, de bevuiling af te vegen, voor zoo-
verre geen strengere straffen moeten toegepast worden;
bevuilingen van schoolhuizen moeten alleszins door scho-
lieren afgevaagd worden, ongeacht of de daders al dan niet
ontdekt werden.

» Men dient er de bestuurders en leeraars van alle open-
bare en private scholen, met inbegrip van de hoogeschoolen,
op te wijzen dat ze de hun toevertrouwde jeugd de dwaas-
heid van dergelijke daden moeten doen inzien en dat ze met
alle paedagogische middelen invloed moeten uitoefenen op
de scholieren, om hen af te houden van daden die het Mil-
tair Bestuur in geen geval ongestraft kan laten.

Ik dring er bij de leden van het onderwijszond personeel
andermaal op aan, dat ze een streng en blijvend toezicht
zouden uitoefenen op hun leerlingen en hen nadrukkelijk
zouden wijzen op de noodlottige gevolgen, welke de her-
haling van feiten als de in bovenstaanden brief bedoelde,
en die toch voor niemand voordel kunnen opleveren, zou
met zich brengen.

De Secretaris-Generaal,

M. NYNÉ.

13 april 1914
24/2/14
M. B. - 2. S. 1041

1986 - BESCHERMLEDEN EN WELDOENERS VAN

'T NIEUWHUYS-MUSEUM HOEGAARDEN

1e lijst

- A.S.L.K.	Doelstraat 58	3320 HOEGAARDEN
- Dr. BILLEN	Kloosterstraat 35	3320 HOEGAARDEN
- BOEL R. (Burgemeester)	Grote Markt 9	3300 TIENEN
- BOGAERTS S.J.	Hollestraat 30	9390 MOORSEL-AALST
- BOLLEN-RABIER	Breugelhof 136	3300 TIENEN
- BOLLENS G.	Valkenswaard 35	3300 TIENEN
- BOSMANS L.	Doelstraat 19	3320 HOEGAARDEN
- Brouwerij DE KLUIS	Stoopkensstraat	3320 HOEGAARDEN
- BRUSSEL-LAMBERT-BANK	Tiensestraat	3320 HOEGAARDEN
- BULLENS L.	Kauterhof 12	3320 HOEGAARDEN
- CAUBERGS M.	Tiensestraat 19	3320 HOEGAARDEN
- DELATIN A. (Schepen)	Hannuitsesteenweg 158	3300 TIENEN
- DODION M.	Lelielaan 34	2970 HEVER
- EMANUEL J.	Doelstraat 78	3320 HOEGAARDEN
- FINECTAR	Kauterhof	3320 HOEGAARDEN
- GEMEENTEKREDIET	Tiensestraat	3320 HOEGAARDEN
- GIROULLE A.	Leuvensestraat 19/B3	3300 TIENEN
- KLEYNEN T.	Anemonenlaan 15	3300 TIENEN
- LEJEUNE F. p.v.b.a.	Academiestraat 12	3300 TIENEN
- KREDIETBANK	Doelstraat	3320 HOEGAARDEN
- MANS R.	Slachthuisstraat 3	3320 HOEGAARDEN
- MEUTERMANS	Pastorijstraat 27	3320 HOEGAARDEN
- MOMBAERS J.	Veldbornestraat 5	3300 TIENEN
- MORREN	V. Beauduinstraat 59	3300 TIENEN
- PEUTERS A.	Grote Baan 58	3910 HERK-DE-STAD
- PEUTERS T.	Grote Steenweg 157	3400 HELIKSEM
- P.R.L.	Place Rogier	1210 BRUSSEL
- RENIERS C.	E. Ourystraat 56	3320 HOEGAARDEN
- STES D.	Dumortierlaan 2	8300 KNOKE-HEIST
- STOCKMANS	J. Lowetlaan 2	3320 HOEGAARDEN
- TAUBER G.	Populierenlaan 14	1980 TERVUREN
- TIENSE SUIKERRAFF.	Aandoren 1	3300 TIENEN
- VAN BEVER	Pastorijstraat 33	3320 HOEGAARDEN
- VANDENBERGH J.	Vroente 9/1	3320 HOEGAARDEN
- VANDENNEUCKER P.	Dotremontstraat 30	3320 HOEGAARDEN
- VANDERMOLLEN Gebr.	Stoopkensstraat 113	3320 HOEGAARDEN
- VANGILBERGEN T.	Ketelmakerstraat 38	3300 TIENEN
- VAN GILBERGEN M.	Gilainstraat 244	3300 TIENEN
- VANHULST J.	Begijnenstraat 44	3307 TIENEN
- VAN LOY J.	Windmolenveld 36	3300 TIENEN
- VERMEIREN F. (Burgemeester)	Maria Dallaan 30	1930 ZAVENTEM
- VEROEVEREN A.	A. Putzeysstraat 10	3320 HOEGAARDEN
- VERVOORT J.	rue des Chats 12	6318 MARBAIS
- WITHOF E.	K. Astridstraat 1/4	3320 HOEGAARDEN
- WUESTENBERGS G.	Gemeenteplein 23	3320 HOEGAARDEN